

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku zarządzeniem z dnia 31 marca 2015 r. ustanowili plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Iławska PLH280053 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 1319 i Dz. Urz. Woj. Pom. z 2015 r. poz. 1143). Zgodnie z ww. przepisem prawnym plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Po kontroli powyższego aktu prawa miejscowego, dokonanej przez Ministra Środowiska na podstawie § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. *w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej* (Dz. U. z 2009 r. Nr 222, poz. 1754) Minister Środowiska w piśmie znak: DP-074-61/24341/15/PM1 wskazał następujące uchybienia:

- 1) W związku z prowadzonymi w Nadleśnictwie Susz w 2014 r. pracami urzędziowymi nastąpiła zmiana numeracji adresów leśnych. Skutkuje to tym, że lokalizacje działań ochronnych zawarte w przedmiotowym zarządzeniu (po zmianach numeracji oddziałów i wydzieleń) są błędne.
- 2) W załączniku nr 5, w ramach działań ochronnych nr 6, 8 i 10 dla przedmiotów ochrony 9130 Żyzne buczyny, 9160 Grąd subatlantycki, 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny przewidziano obowiązki kształtowania prawidłowej struktury i składu gatunkowego drzewostanu. Jako szczególne zagrożenie dla danego typu siedliska w obszarze, należy wskazać wzrost populacji łosia, który przekłada się na rosnące szkody w uprawach leśnych. Uszkodzenia polegają głównie na zgryzaniu młodych pędów, a także na łamaniu wysokich już drzewek w celu dostania się do pączka szczytowego. Wysokie koszty ochrony upraw, oraz często niska ich skuteczność, mogą uniemożliwiać stosowanie składów gatunkowych właściwych dla danego typu siedlisk. W związku z powyższym, działanie ochronne nr 6 należy uzupełnić o stwierdzenie: „W sztucznych odnowieniach na powierzchniach mocno uszkodzonych przez łosia, dopuścić w składzie gatunkowym naturalne odnowienie brzozy”. Natomiast w działaniach ochronnych nr 8 i 10 po wyrazie „brzozy” należy dodać zwrot „i buka”.

Na podstawie powyższych uwag przygotowano założenia do zmiany planu zadań ochronnych, uwzględniające zmianę adresów leśnych oraz dodanie odpowiednich zapisów do działań ochronnych nr 6, 8 i 10.

Zgodnie z art. 28 ust. 4 cyt. ustawy o ochronie przyrody, w związku z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, obwieszczeniem znak WOPN-OON.6320.008.2015.WS z dnia 11 sierpnia 2015 r. podał do publicznej wiadomości, że przystąpił do sporządzenia zmiany zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Iławska PLH280053. Jednocześnie poinformował o możliwości zgłaszania uwag i wniosków w formie pisemnej, do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym. Na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku zamieszczono założenia do zmiany dokumentu wynikające z uwag Ministra Środowiska.

Na tym etapie udziału społeczeństwa nie wpłynęły uwagi do założeń zmiany zarządzenia.

Rozpatrując uwagi Ministra Środowiska w zarządzeniu dodano wskazane zapisy do działań ochronnych nr 6, 8 i 10, a także zmieniono adresy leśne Nadleśnictwa Susz w działaniach ochronnych nr 32, 33 i 47 oraz w wykazie wydzieleń leśnych i działek ewidencyjnych zamieszczonym pod tabelą działań ochronnych, do którego odwołują się poszczególne działania ochronne, np. nr 1-12, 14-15.

W ramach konsultacji dokonywanych zmian wydzieleń Nadleśnictwo Susz wskazało, że w pkt 5

wykazu omyłkowo Nadleśnictwu Susz przypisano wydzielenia Nadleśnictwa Hława i odwrotnie. Stwierdzony błędny zapis również zmieniono niniejszym zarządzeniem.

Ponadto analiza treści zarządzenia wykazała, że dla siedlisk 7110 i 91D0 zaplanowano działania (nr 32 i 33) z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy, dotyczące wykonania badań hydrobiologicznych w celu wyboru właściwych urządzeń ograniczających odpływ wody z płatów tych siedlisk i ich lokalizacji oraz wykonanie dokumentacji projektowej. Nie zaplanowano jednakże działań ochrony czynnej, która miałby być ich następstwem, a więc działań zapewniających utrzymanie właściwych stosunków wodnych siedlisk 7110 i 91D0. Działania takie dodano niniejszym zarządzeniem (nr 2a i 12a), wskazując że należy je wykonać po realizacji działań 32 i 33 w miejscach w nich wskazanych i na podstawie opracowanej w ramach nich dokumentacji. Za zadania 2a i 32 podmiotem odpowiedzialnym będzie RDOŚ Gdańsk, natomiast za zadania 12a i 33 podmiotem odpowiedzialnym będzie RDOŚ Olsztyn.

W trakcie procesu zmiany zadań ochronnych przeprowadzono drogą mailową konsultacje z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, uczestniczącym w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Ze strony ZLW nie przekazano uwag do projektu zmiany zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru Natura 2000.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie obwieszczeniem znak WOPN-OON.6320.013.2016.WS z dnia 21 marca 2016 r. podał do publicznej wiadomości informację o możliwości składania uwag i wniosków do opracowanego projektu zmiany zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Hławska PLH280053.

Obwieszczenie wywieszono na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie (w terminie od 21 marca do 13 kwietnia 2016 r.), na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku (w terminie od 21 marca do 02 czerwca 2016 r.), opublikowano w Gazecie Wyborczej (wydanie z dnia 21 marca 2016 r.) i zamieszczono na stronie internetowej www.komunikaty.pl oraz wysłano do właściwych miejscowo urzędów: Starostwa Powiatowego w Hławie, Urzędu Miasta Hława, Urzędu Gminy Hława, Urzędu Miasta i Gminy Susz, Urzędu Miasta i Gminy Zalewo, Starostwa Powiatowego w Sztumie, Urzędu Gminy Stary Dzierzgoń wraz z prośbą o wywieszenie obwieszczenia na tablicy ogłoszeń. Obwieszczenie w poszczególnych urzędach wywieszono w dniach:

- Urząd Miasta Hława od 23 marca 2016 r. do 13 kwietnia 2016 r.,
- Urząd Gminy Hława od 22 marca 2016 r. do 12 kwietnia 2016 r.,
- Urząd Miasta i Gminy Susz od 31 marca 2016 r. do 22 kwietnia 2016 r.,
- Urząd Miasta i Gminy Zalewo od 22 marca 2016 r. do 14 kwietnia 2016 r.,
- Starostwo Powiatowe w Hławie od 23 marca 2016 r. do 25 maja 2016 r.,
- Urząd Gminy Stary Dzierzgoń od 29 marca 2016 r. do 21 kwietnia 2016 r.,
- Starostwo Powiatowe w Sztumie od 29 marca 2016 r. do 19 kwietnia 2016 r.

Osoby zainteresowane projektem miały możliwość złożenia uwag i wniosków w formie pisemnej lub ustnej do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn, a także za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl w terminie 21 dni od daty wywieszenia obwieszczenia.

W związku z udziałem społeczeństwa wpłynęły następujące uwagi do projektu zmiany zarządzenia:

I Nadleśnictwo Miłomłyn

- 1) Dotyczy zapisów odnoszących się do wprowadzania pojedynczo modrzewia, świerka i sosny na siedliskach grądu subatlantyckiego. Wnioskujemy o zmianę zapisu wprowadzenia z pojedynczego na dopuszczalny maksymalny procentowy udział ww. gatunków w drzewostanie.*

Uwagę uwzględniono. Określono maksymalny udział procentowy modrzewia, świerka i sosny wprowadzanych na siedlisku 9160, dodając w działaniu nr 8 zapis „(w udziale <1%)”. Przy określeniu tego poziomu posłużono się waloryzacją parametrów stanu ochrony wskaźnika specyficznej struktury i funkcji siedliska przyrodniczego 9160 Grąd subatlantycki, a w szczególności parametru „Gatunki obce geograficznie w drzewostanie” (za Mróz W. (red.) 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa). W przewodniku tym określono, że dla oceny stanu właściwego (FV) udział procentowy gatunków obcych geograficznie w drzewostanie powinien być niższy niż 1%.

Analogiczną zmianę wprowadzono w działaniu nr 10 dedykowanym siedlisku 9170 (za Mróz W. (red.) 2015. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część IV. GIOŚ, Warszawa).

- 2) *W nawiązaniu do pisma z dnia 05.11.2014 r., znak: Zg-732-41/14 oraz pisma z dnia 12.11.2014 r., znak: Zg-732-41/1/14, wnosimy o ujednoczenie zapisów zawartych w zarządzeniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych i złącznikach mapowych. W zarządzeniu łęg wierzbowo, topolowo, olszowy i jesionowy wymienia się m.in. w oddziale 265h, a w złączniku mapowym wyróżniony jest 265g. Prawidłowa lokalizacja łęgu – oddział 265g.*

Uwagę uwzględniono. W zarządzeniu zmieniono adres leśny 07-12-1-14-265-h-00 na 07-12-1-14-265-g-00.

II Nadleśnictwo Iława

- 1) *Nasze zastrzeżenia budzą zapisy o nie wprowadzaniu modrzewia na siedliskach buczyn i grądów. W lasach gospodarczych Nadleśnictwa Iława potrzebny jest kompromis między ochroną siedlisk naturalnych a potrzebami gospodarczymi. Zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu istnieje możliwość uzupełniania powstałych upraw naturalnych niewielką domieszką modrzewia. Modrzew jest gatunkiem szybko rosnącym, który w wielogatunkowych drzewostanach na siedliskach grądowych i buczynach ma charakter domieszki uszlachetniającej. Gatunkowi temu najbardziej odpowiada wzrastanie w drzewostanach mieszanych razem z gatunkami o odmiennych właściwościach ekologicznych. W związku z tym Nadleśnictwo Iława wnioskuję o nie wymienianie modrzewia wśród gatunków, których nie należy wprowadzać na siedliskach grądowych i buczynach.*

Uwagę odrzucono. W opracowaniu pod red. J. M. Matuszkiewicza (2007. Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski. PAN, Warszawa) na siedliskach grądu subatlantyckiego i żyznej buczyny modrzew nie jest wymieniany jako naturalnie występujący. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor stoi na stanowisku, że należy chronić naturalny charakter przedmiotowych siedlisk poprzez nie wprowadzanie modrzewia w buczyny lub w sposób nie pogarszający właściwego stanu zachowania grądów.

III Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie, Rejonowy Oddział w Ostródzie

- 1) *Zarząd wnosi dodatkowe informacje odnośnie siedliska przyrodniczego 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) położonego na działce ewidencyjnej o terycie 280707_5.0023.89. Działka ta stanowi wody jeziora Witoszewskiego, jest własnością Skarbu Państwa w trwałym zarządzie Marszałka Województwa Warmińsko Mazurskiego – Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie. Przedmiotowa nieruchomość posiada założoną księgę wieczystą numer EL11/00045605/5.*

Wyjaśnienie. Informację zweryfikowano, podana lokalizacja siedliska jest prawidłowa. Na ww. działce ewidencyjnej znajduje się siedlisko przyrodnicze 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe). Płat tego siedliska zlokalizowany jest w południowej części, w obrębie zarastającej zatoki jeziora Witoszewskiego.

IV Stowarzyszenie „Pracownia na rzecz Wszystkich Istot” Oddział Podlaski

- 1) *Podstawą prawną dla uzasadnienia wprowadzenia zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych jest art. 28 ust. 5 uop. mówiący iż plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.*

Powyższa podstawa prawna jest nie zgodna ze stanowiskiem Ministra Środowiska i Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wyrażonym w piśmie DZP-WP.024.1.2015.ŁR dotyczącego dokonywania zmian w planie zadań ochronnych. Tutejszy urząd w opinii do uwagi strony trzeciej, również uważa że art. 28 ust. 5 uop nie przesądza, że potrzeba ochrony siedlisk i gatunków jest jedyną i wyłączną przesłanką dokonywania zmian w PZO. Tym samym podstawa prawna uzasadnienia dla wprowadzenia zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych nie znajduje poparcia w stanowisku Ministra Środowiska, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz tutejszego urzędu i wyklucza jego wejście w życie.

Uwagę odrzucono. Zgodnie ze stanowiskiem Ministra Środowiska i Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, dotyczącym możliwości dokonywania zmian w PZO, art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nie przesądza, że potrzeba ochrony siedlisk i gatunków jest jedyną i wyłączną przesłanką dokonywania ww. zmian. Zatem PZO może być zmieniony nie tylko wyłącznie wtedy, gdy wynika to z ww. potrzeby, a wystąpienie ww. okoliczności można uznać za jedną z możliwych przesłanek warunkujących zmianę PZO. Obowiązujący system przepisów prawnych może bezpośrednio lub pośrednio wskazywać także inne sytuacje umożliwiające dokonywanie stosownych modyfikacji planu. Jedną z nich jest przepis art. 61 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie.

W świetle powyższego Regionalny Dyrektor uznał, że pismo Ministra Środowiska wzywające do dokonania zmian w PZO, przekazane w trybie kontroli aktu prawa miejscowego, stanowi podstawę wszczęcia procedury zmiany PZO przedmiotowego obszaru Natura 2000 na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody.

- 2) *Uwaga dotycząca załącznika 5, działań ochronnych nr 6, 8 i 10 (wskazówka Ministra Środowiska „W sztucznych odnowieniach na powierzchniach mocno uszkodzonych przez łosia, dopuścić w składzie gatunkowym naturalne odnowienie brzozy”. Natomiast w działaniach ochronnych nr 8 i 10 po wyrazie „brzozy” należy wstawić zwrot „i buka”)*

Należy dodać zapis mówiący o tym, że naturalne odnowienie brzozy i buka w kolejnych etapach rozwoju drzewostanu po ustaniu presji łosia, powinno być eliminowane, dla osiągnięcia właściwego składu gatunkowego drzewostanu dla siedlisk przyrodniczych 9160 i 9170.

Uwagę odrzucono. W uwadze nie określono precyzyjnie jaki stan należy uznać za ustanie presji łosia. W związku z tym realizacja takiego zapisu byłaby niemożliwa do wykonania.

Projekt niniejszego zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pismem znak PN 0521.107.2016 z dnia 17 sierpnia 2016 r. oraz przez Wojewodę Pomorskiego pismem znak PN-I.0041.48.2016.ES z dnia 05 września 2016 r.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Danuta Makowska

p.o. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz